

Objektově orientované programování

Přednáška č. 6

Ing. Lukáš Slánský

Ústav elektrotechniky a informatiky, Univerzita Pardubice

23. 11. 2005

Obsah

1 Trojvrstvý model aplikace

- Prezentační vrstva
- Business vrstva
- Datová vrstva

2 Dynamické vytváření objektů

Trojvrstvý model aplikace

- Dobře napsaný program (informační systém) se skládá z několika logicky oddělených částí:

Trojvrstvý model aplikace

- Dobře napsaný program (informační systém) se skládá z několika logicky oddělených částí:
 - ▶ Vizualizace údajů uživateli (UI, WEB, tenký klient, ...),

Trojvrstvý model aplikace

- Dobře napsaný program (informační systém) se skládá z několika logicky oddělených částí:
 - ▶ Vizualizace údajů uživateli (UI, WEB, tenký klient, ...),
 - ▶ ukládání a správa dat (databáze, filesystém, ...),

Trojvrstvý model aplikace

- Dobře napsaný program (informační systém) se skládá z několika logicky oddělených částí:
 - ▶ Vizualizace údajů uživateli (UI, WEB, tenký klient, ...),
 - ▶ ukládání a správa dat (databáze, filesystém, ...),
 - ▶ zpracování dat.

Trojvrstvý model aplikace

- Dobře napsaný program (informační systém) se skládá z několika logicky oddělených částí:
 - ▶ Vizualizace údajů uživateli (UI, WEB, tenký klient, ...),
 - ▶ ukládání a správa dat (databáze, filesystém, ...),
 - ▶ zpracování dat.
- Aby byl program dobře spravovatelný, je vhodné jednotlivé logické části oddělit do nezávislých částí – bloků, vrstev.

Trojvrstvý model aplikace

- Dobře napsaný program (informační systém) se skládá z několika logicky oddělených částí:
 - ▶ Vizualizace údajů uživateli (UI, WEB, tenký klient, ...),
 - ▶ ukládání a správa dat (databáze, filesystém, ...),
 - ▶ zpracování dat.
- Aby byl program dobře spravovatelný, je vhodné jednotlivé logické části oddělit do nezávislých částí – bloků, vrstev.
- Jednotlivé vrstvy spolu komunikují pomocí rozhraní.

Prezentační vrstva

- *Prezentační vrstva* je zodpovědná za zobrazení obsahu uživateli, tisky atd.

Prezentační vrstva

- *Prezentační vrstva* je zodpovědná za zobrazení obsahu uživateli, tisky atd.
- Poskytuje nástroje pro spolupráci mezi uživatelem a aplikací

Prezentační vrstva

- *Prezentační vrstva* je zodpovědná za zobrazení obsahu uživateli, tisky atd.
- Poskytuje nástroje pro spolupráci mezi uživatelem a aplikací – umožňuje uživateli zadávat příkazy pro IS.

Prezentační vrstva

- *Prezentační vrstva* je zodpovědná za zobrazení obsahu uživateli, tisky atd.
- Poskytuje nástroje pro spolupráci mezi uživatelem a aplikací – umožňuje uživateli zadávat příkazy pro IS.
- V systémech typu server-klient jde o

Prezentační vrstva

- *Prezentační vrstva* je zodpovědná za zobrazení obsahu uživateli, tisky atd.
- Poskytuje nástroje pro spolupráci mezi uživatelem a aplikací – umožňuje uživateli zadávat příkazy pro IS.
- V systémech typu server-klient jde o klientskou část.

Business vrstva

- *Business vrstva* implementuje hlavní logiku aplikace.

Business vrstva

- *Business vrstva* implementuje hlavní logiku aplikace.
- Z prezentační vrstvy přebírá příkazy z UI a reaguje na ně.

Business vrstva

- *Business vrstva* implementuje hlavní logiku aplikace.
- Z prezentační vrstvy přebírá příkazy z UI a reaguje na ně.
- Jsou zde prováděny všechny výpočty, validace dat atd.

Business vrstva

- *Business vrstva* implementuje hlavní logiku aplikace.
- Z prezentační vrstvy přebírá příkazy z UI a reaguje na ně.
- Jsou zde prováděny všechny výpočty, validace dat atd.
- Koordinuje a zprostředkovává tok dat mezi prezentační vrstvou a datovou vrstvou.

Business vrstva

- *Business vrstva* implementuje hlavní logiku aplikace.
- Z prezentační vrstvy přebírá příkazy z UI a reaguje na ně.
- Jsou zde prováděny všechny výpočty, validace dat atd.
- Koordinuje a zprostředkovává tok dat mezi prezentační vrstvou a datovou vrstvou.
- V systémech typu server-klient

Business vrstva

- *Business vrstva* implementuje hlavní logiku aplikace.
- Z prezentační vrstvy přebírá příkazy z UI a reaguje na ně.
- Jsou zde prováděny všechny výpočty, validace dat atd.
- Koordinuje a zprostředkovává tok dat mezi prezentační vrstvou a datovou vrstvou.
- V systémech typu server-klient je z části na klientské a z části na serverové straně.

- *Datová vrstva* je zodpovědná za správu dat.

Datová vrstva

- *Datová vrstva* je zodpovědná za správu dat.
- Poskytuje business vrstvě veškerá zpracovaná data, která poté mohou být zobrazena uživateli pomocí prezentační vrstvy.

Datová vrstva

- *Datová vrstva* je zodpovědná za správu dat.
- Poskytuje business vrstvě veškerá zpracovaná data, která poté mohou být zobrazena uživateli pomocí prezentační vrstvy.
- Přebírá od business vrstvy vložená (změněná) data a další požadavky na manipulaci s daty.

Datová vrstva

- *Datová vrstva* je zodpovědná za správu dat.
- Poskytuje business vrstvě veškerá zpracovaná data, která poté mohou být zobrazena uživateli pomocí prezentační vrstvy.
- Přebírá od business vrstvy vložená (změněná) data a další požadavky na manipulaci s daty.
- V systémech typu server-klient jde o

Datová vrstva

- *Datová vrstva* je zodpovědná za správu dat.
- Poskytuje business vrstvě veškerá zpracovaná data, která poté mohou být zobrazena uživateli pomocí prezentační vrstvy.
- Přebírá od business vrstvy vložená (změněná) data a další požadavky na manipulaci s daty.
- V systémech typu server-klient jde o serverovou část.

Požadavky na trojvrstvou aplikaci

- Jednotlivé vrstvy jsou vyměnitelné.

Požadavky na trojvrstvou aplikaci

- Jednotlivé vrstvy jsou vyměnitelné.
 - ▶ Datová vrstva, která pracuje s daty na pevném disku,
 - ▶ datová vrstva pracující s databází Oracle,
 - ▶ datová vrstva pracující s páskovou pamětí,
 - ▶ ...

Požadavky na trojvrstvou aplikaci

- Jednotlivé vrstvy jsou vyměnitelné.
 - ▶ Datová vrstva, která pracuje s daty na pevném disku,
 - ▶ datová vrstva pracující s databází Oracle,
 - ▶ datová vrstva pracující s páskovou pamětí,
 - ▶ ...
- Při výměně je nutné dodržet rozhraní.

Požadavky na trojvrstvou aplikaci

- Jednotlivé vrstvy jsou vyměnitelné.
 - ▶ Datová vrstva, která pracuje s daty na pevném disku,
 - ▶ datová vrstva pracující s databází Oracle,
 - ▶ datová vrstva pracující s páskovou pamětí,
 - ▶ ...
- Při výměně je nutné dodržet rozhraní.
 - ▶ Nejlepší je vytvořit abstraktní třídu, která specifikuje rozhraní.

Požadavky na trojvrstvou aplikaci

- Jednotlivé vrstvy jsou vyměnitelné.
 - ▶ Datová vrstva, která pracuje s daty na pevném disku,
 - ▶ datová vrstva pracující s databází Oracle,
 - ▶ datová vrstva pracující s páskovou pamětí,
 - ▶ ...
- Při výměně je nutné dodržet rozhraní.
 - ▶ Nejlepší je vytvořit abstraktní třídu, která specifikuje rozhraní.
 - ▶ Z abstraktní třídy vydědit třídu, která implementuje přesné chování dané vrstvy.

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:
`procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);`

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:
`procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);`
 - ▶ Alokují objekt z třídy Třída na haldě a automaticky zavolá konstruktor.

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:
`procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);`
 - ▶ Alokují objekt z třídy Třída na haldě a automaticky zavolá konstruktor.
- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:
`procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);`
 - ▶ Alokují objekt z třídy Třída na haldě a automaticky zavolá konstruktor.
- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:
`function New(T: ^Třída, Init: Constructor): ^Typ;`

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);
```

- ▶ Alokuje objekt z třídy Třída na haldě a automaticky zavolá konstruktor.

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
function New(T: ^Třída, Init: Constructor): ^Typ;
```

- ▶ Alokuje objekt z třídy Třída a automaticky zavolá konstruktor.

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);
```

- ▶ Alokuje objekt z třídy Třída na haldě a automaticky zavolá konstruktor.

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
function New(T: ^Třída, Init: Constructor): ^Typ;
```

- ▶ Alokuje objekt z třídy Třída a automaticky zavolá konstruktor.
- ▶ Využití s dědičností. Lze vytvořit objekt z třídy potomka a přiřadit ho do proměnné typu předka:

Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);
```

- ▶ Alokují objekt z třídy Třída na haldě a automaticky zavolá konstruktor.

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
function New(T: ^Třída, Init: Constructor): ^Typ;
```

- ▶ Alokují objekt z třídy Třída a automaticky zavolá konstruktor.
- ▶ Využití s dědičností. Lze vytvořit objekt z třídy potomka a přiřadit ho do proměnné typu předka:

```
Predek := New(PPotomek, Init);
```


Dynamické vytváření objektů

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
procedure New(p: ^Třída, Init: Constructor);
```

- ▶ Alokují objekt z třídy Třída na haldě a automaticky zavolá konstruktor.

- Rozšířená syntaxe procedury New pro použití s objekty:

```
function New(T: ^Třída, Init: Constructor): ^Typ;
```

- ▶ Alokují objekt z třídy Třída a automaticky zavolá konstruktor.
- ▶ Využití s dědičností. Lze vytvořit objekt z třídy potomka a přiřadit ho do proměnné typu předka:

```
Predek:=New(PPotomek, Init);
```

```
Predek:=New(PPotomek, Init(10));
```

